

A portrait of Andrej Plenković, a middle-aged man with short, dark hair and glasses, wearing a dark blue suit jacket over a light blue shirt. He is standing in front of a dark wood-paneled wall with brass door handles. The lighting is dramatic, highlighting his face and suit.

'VJERUJEM U USPJEH
hrvatskih argumenata
u arbitraži s MOL-om i
očekujem da MOL shvati
posebnosti dioničarskog
partnerstva s državom. A
dioničarski ugovor s MOL-
om vrlo je jasan i predviđa
obnovu obiju hrvatskih
rafinerija'

interview **Andrej
Plenković**

Tekst ORHIDEA GAURA HODAK Fotografije SAŠA ZINAJA

'MOL-u NEĆU
DOPUSTITI zatvaranje
Inine rafinerije u Sisku'

Jedno od ključnih pitanja koje će dočekati novu hrvatsku vladu bit će i rješavanje problematike Ine i MOL-a. Upravo zbog Ine, odnosno zbog spornih poslovnih i privatnih odnosa bivšeg predsjednika HDZ-a i donekdavnog prvog potpredsjednika Vlade Tomislava Karamarka i njegove supruge Ane s lobistom Mola Josipom Petrovićem, te sukoba interesa u kojem se Karamarko našao, došlo je u konačnici do pada vlade HDZ-a i Mosta. Najspornijim su se smatrali stavovi Tomislava Karamarka oko mogućeg prekida arbitražnog procesa između Republike Hrvatske i MOL-a, a sporne izjave o tome davao je i sada tehnički ministar poduzetništva i obrta Darko Horvat, koji se unatoč tome našao na listi HDZ-a u 3. izbornoj jedinici. HDZ je u političkom smislu i prije toga bio opterećen činjenicom da je njihov bivši predsjednik Ivo Sanader optužen da je kao hrvatski premijer mađarskom MOL-u za mito od 10 milijuna eura prepustio ključna upravljačka prava nad Inom.

Nakon dolaska novog predsjednika Andreja Plenkovića na čelo HDZ-a, u dijelu javnosti koji simpatizira tu stranku očekuje se snažan odmak od takve politike te jasno opredjeljenje stranačkog vodstva za očuvanje hrvatskih nacionalnih interesa u Ini. Plenković se dosad o tomu nije decidirano ekstenzivno javno očitovao.

Prvi put o tomu je nakratko progovorio u prošlotjednom sučeljavanju s predsjednikom SDP-a Zoranom Milanovićem. U dvosatnom televizijskom duelu Plenković je kratko taksativno naveo da je Ina strateška nacionalna kompanija, pozvao Mol da ispuni svoje obveze i načelno izjavio da treba spriječiti zatvaranje rafinerija. Zoran Milanović bio je u tom dijelu emisije oštrij, optužio za današnje probleme Ivu Sanadera, rekavši da su u dijelu koji se tiče plinskog biznisa potpisani veleizdajnički ugovori, jasno aludirajući da političku odgovornost za to snosi HDZ, te da će njegova vlada, bude li on premijer, probati Inu vratiti Hrvatskoj.

Plenković je svoje izlaganje na tu temu završio defanzivno, navodeći kako on za to ne snosi odgovornost.

Koncem proteklog tjedna, tijekom istraživanja novih poteza Mola u Ini u svjetlu najavljenog zatvaranja rafinerije u Sisku, Nacional je ponovo kontaktirao Andreja Plenkovića i zamolio ga da se u političkom smislu odredi o aferi Ina/Mol, koja je nakon otkrića Nacionala dovela do pada prethodne vlade i raspisivanja prijevremenih parlamentarnih izbora. Njegovo je određivanje o toj aferi iznimno važno, jer je bivši premijer iz redova HDZ-a Ivo Sanader optužen da je za 10 milijuna eura mita predao ključna upravljačka prava Molu, a donekadni šef HDZ-a Tomislav Karamarko doveo do pada vlade nakon što je ustanovljeno da je u sukobu interesa, jer mu je supruga primala izdašne honorare od konzultanta Mola Josipa Petrovića, inače bliskog Karamarkova prijatelja.

Plenković je na Nacionalova pitanja dao nedvosmislene odgovore iz kojih se može zaključiti da on ovo pitanje također smatra jednim od bitnih oko kojih će se lomiti koplja ne samo u kampanji, već, puno izglednije, i nakon formiranja nove vlade.

NACIONAL: Jeste li upoznati s pokušajem mađarske strane Uprave Ine da na sjednici Uprave Ine održanoj 27. srpnja progura točku dnevnog reda koja bi podrazumijevala zaustavljanje prerade nafte u Sisku - de facto zatvaranje Rafinerije - te vrlo nejasne planove ulaganja u modernizaciju Rafinerije Rijeka gdje bi se koncentrirala prerada nafte u Hrvatskoj?

Vlada RH, i u svom tehničkom mandatu, vrlo je pažljivo motrila tu situaciju i zajedno s hrvatskim članovima nadzornog odbora čvrsto poduprla hrvatske članove Uprave u sprečavanju donošenja odluke o zatvaranju rafinerije u Sisku. Želim istaknuti da je dioničarski ugovor s MOL-om u ovom dijelu vrlo jasan i predviđa obnovu obje rafinerije. O tome moraju voditi računa svi sudionici u ovom problemu.

NACIONAL: Ako postanete hrvatski premijer, što namjeravate učiniti, odnosno koje mehanizme Vlada RH može pokrenuti (osim što je 2014. pokrenut Arbitražni spor u kojem je i to jedna od točaka) ako MOL ne počne ispunjavati obvezu o ulaganju

u hrvatske rafinerije preuzetu potpisivanjem Međudioničarskog ugovora odnosno Ugovorima o kupnji udjela u Ini?

Upravo je arbitraža mehanizam koji je samim ugovorom predviđen kao način rješavanja sporova među dioničarima. Duboko vjerujem u uspjeh hrvatskih argumenata u arbitražnom procesu i njezin dovršetak vidim kao temelj budućih odnosa s MOL-om. Hrvatska država i MOL kao dioničari u Ini moraju razgovarati jer ni jedna kompanija pa niti Ina ne može biti uspješna ako nema komunikacije među dioničarima. Međutim, ne smije se zaboraviti da je ishodište svih ovih problema nastalo u trenutku kada je vlada Ivica Račana prodajući 25 posto udjela u Ini dala MOL-u više upravljačkih prava od onih koje proizlaze iz 25 posto vlasništva. Na primjer, već 2003. godine MOL je stekao pravo veta na sve investicijske odluke Ine veće od 10 milijuna dolara, što je u naftnom biznisu iznimno mali iznos na razini vrlo malog projekta. Na ovaj je način MOL već 2003. godine došao u poziciju da diktira razvoj Ine jer je imao pravo odlučivati o svakoj investiciji. Međutim, kao budući hrvatski premijer inzistirat ću i učiniti sve da osiguram jedinstvene i konzistentne hrvatske stavove u pogledu strategije razvoja Ine, što posljednjih godina nije bio uvijek slučaj i što je mađarski partner često pokušavao koristiti. Ina nije bilo koja tvrtka ili trgovačko društvo. Ona je tvrtka od nacionalnog interesa jer njezine rezerve nafte i plina i sposobnost njihove proizvodnje određuju energetska neovisnost Hrvatske. To znači da mi kao država želimo ulaganja u nove koncesije radi povećanja rezervi nafte i plina, modernizaciju kapaciteta prerade, pokretanje novih poslovnih aktivnosti sukladno najnovim trendovima u naftnoj industriji i kontinuirano jačanje kvalitete, znanja i vještina Ininih zaposlenika. A ovo nisu samo naše želje već također i obveze MOL-a utvrđene dioničarskim ugovorom.

NACIONAL: Budući da spominjete Račanovu krivnju, možete li iznijeti kakvim biste ocijenili

'ZBOG POLITIČKIH ČINJENICA o ulogama Sanadera i Karamarka u aferi INA-MOL, kao predsjednik HDZ-a i budući premijer insistirat ću na transparentnosti odlučivanja oko Ine i omogućiti njezin razvoj'

uloge Ive Sanadera i Tomislava Karamarka u kontekstu odnosa hrvatske vlade i Mola oko Ine, budući da je Sanader optužen da je za 10 milijuna eura mita predao ključna upravljačka prava Molu, a Karamarko doveo do pada vlade nakon što je ustanovljeno da je u sukobu interesa, jer mu je supruga primala izdašne honorare od konzultanta Mola Josipa Petrovića? U kojoj mjeri njihova ostavština iz tog slučaja i danas u političkom smislu opterećuje HDZ?

Svima je poznato da sam nedavno izabran za predsjednika HDZ-a i da u događajima koje spominjete nikada osobno nisam sudjelovao. Međutim, između ostalog i zbog političkih činjenica koje navodite, ja ću i kao predsjednik HDZ-a i kao budući premijer inzistirati na transparentnosti odlučivanja u pitanjima INA-e, isto kao i u svim drugim bitnim državnim odlukama. U oblikovanju i donošenju tih odluka savjetovat ću se i uključiti najstručnije ljude koje Hrvatska ima u području energetike, prava i financija, a sve s ciljem da napokon nađemo rješenje koje će omogućiti razvoj INA-e i zaštitu nacionalnih interesa koje Hrvatska ima u Ini.

NACIONAL: Jeste li kao predsjednik HDZ-a upoznat s planovima MOL-a da Rafineriju Sisak pretvori u "distributivni i logistički centar" te je li vam poznato što bi to značilo za zaposlenike Rafinerije, koliko bi zaposlenika zbog toga bilo otpušteno, a koliko bi ih u konačnici ostalo raditi u "distributivnom i logističkom centru"?

Kao političar i predsjednik HDZ-a, nemam i ne mogu imati uvid u planove MOL-a, ako su ovo što govorite njihovi planovi. Međutim, pozicija HDZ-a i vlade koju će HDZ voditi je jasna. Ina se mora razvijati kao kompanija koja ulaže u stjecanje novih koncesija radi povećanja rezervi nafte i plina i njihove proizvodnje, koja prerađuje i distribuira naftne derivate, a to ujedno znači i kao kompanija koja stvara nova radna mjesta. Želim, ne samo da se zaustave otpuštanja, već da se pronađu načini kako bismo gradu Sisku i cijeloj županiji povratili gospodarsku živost. Oko tog problema

maksimalno ću se angažirati, jer ono što kao predsjednik HDZ-a želim vidjeti je Ina koja svoje ljudske i tehnološke resurse koristi za razvoj i rast, osiguravajući pri tome najveći stupanj efikasnosti. A Ina unatoč svim poteškoćama ima i ljudske i tehnološke i financijske kapacitete za velik razvojni iskorak. Takva Ina će onda biti i jedan od bitnih pokretača gospodarskog rasta kroz snažne multiplikativne učinke na brojne druge hrvatske industrije. Podsjećam da je reindustrijalizacija, odnosno jačanje proizvodnje, jedna od bitnih točaka našeg izbornog programa i upravo stoga inzistiramo na jačanju istraživačkih i proizvodnih aktivnosti Ine.

NACIONAL: Je li zatvaranje Rafinerije Sisak, odnosno prestanak prerade nafte u toj rafineriji te njezino pretvaranje u "logistički i distributivni centar" u skladu s Međudioničarskim ugovorom?

U ovom trenutku to je hipotetsko pitanje, a ja kao predsjednik HDZ-a ne želim hipotetski spekulirati.

NACIONAL: Jeste li upoznat s bilo kakvim detaljima plana ulaganja u modernizaciju Rafinerije Rijeka te s činjenicom da je mađarska strana Uprave predložila samo plan financiranja troškova projektiranja postrojenja, ishođenja potrebnih građevnih dozvola te uklanjanje postojećih postrojenja, ali ne i konkretnu obvezu provođenja same modernizacije, kao i rokove provođenja?

Ovo je menadžersko pitanje i sasvim je jasno da ja kao političar i predsjednik HDZ-a ne znam i ne mogu znati takve detalje. Međutim, ono što znam je da je temeljem dioničarskog ugovora obnova rafinerije nafte u Rijeci već odavno trebala biti dovršena. I ovo odugovlačenje s obnovom rafinerije u Rijeci pridonosi nesigurnosti i pojačava pitanja o iskrenosti MOL-a u ostvarivanju strateškog partnerstva u Ini i njegovoj spremnosti da podržava strateške ciljeve razvoja Ine utvrđene dioničarskim ugovorom. I zato, ako MOL nije spreman poštivati obvezu provođenja strateških razvojnih ciljeva Ine koju je preuzeo dioničarskim ugovorom, onda to jasno treba i reći, a ja kao budući hrvatski premijer i moja vlada znat ćemo odgovoriti na takav stav.

NACIONAL: Slažete li se s tvrdnjama da je zatvaranje Rafinerije Sisak i odugovlačenje s

**'OBNOVA RAFINERIJ
U RIJECI već je odavno
trebala biti dovršena.
Ovo odugovlačenje
pojačava pitanja o
iskrenosti MOL-a. Ako
MOL ne želi poštivati
obveze, neka jasno kažu.
Znat ćemo odgovoriti'**

ulaganjem u modernizaciju Rafinerije Rijeka u funkciji "optimalizacije poslovanja" MOL Grupe, koja već ima svoje dvije rafinerije te joj nije u interesu ulaganje u hrvatske rafinerije - i gdje je onda u tome hrvatski interes te kako Republika Hrvatska isti može zaštititi?

Ono što sa sigurnošću mogu tvrditi je da sadašnji položaj Ine smatram nezadovoljavajućim jer ne osigurava optimalnu perspektivu njezinog razvoja, kako u segmentu rafinerija tako i u segmentu istraživanja i proizvodnje. Mi ćemo hrvatski interes zaštititi oslanjajući se na pozitivne hrvatske zakonske propise. Uvjeran sam u pozitivne rezultate arbitraže, ali i u jasne, utemeljene i jedinstvene hrvatske stavove o poslovnoj budućnosti Ine. Podsjećam na Zakon o energiji koji utvrđuje da su infrastruktura i objekti vezani uz proizvodnju, preradu i transport nafte i naftnih derivata objekti od posebnog interesa za RH. Hrvatska s MOL-om ima poslovno partnerstvo u Ini, ali očekujem da i mađarski partner shvati i razumije posebnosti dioničarskog partnerstva u kojem je dioničar država.

NACIONAL: Budući da mađarski partner od 2003. do danas nije pokrenuo modernizaciju rafinerija, a sada se tek iznose nejasni planovi početka projektiranja odnosno tek izrade plana modernizacije - bez konkretnih rokova ili preuzimanja obveza za provođenja istog - što biste ako postanete premijer poduzeli po tom pitanju?

Kapaciteti za preradu tj. rafinerije iznimno su važan dio Ine. Istovremeno, dugoročni razvoj i opstojnost svake naftne kompanije, pa tako i Ine, ovisi o njezinoj sposobnosti pronalazanja novih rezervi nafte i plina i proizvodnji nafte i plina. Iako je u teškim okolnostima privremenog gubitka naftnih polja u Siriji i padu cijena nafte kompanija zadržala pozitivan financijski rezultat, to nije dovoljno. Potrebne su nove perspektive razvoja.

Istraživanje i proizvodnja određuju i veličinu i sposobnost za preradu pa kasnije i trgovinu naftnim derivatima. Upravo u kontekstu očuvanja rafinerija i ispunjavanja ugovornih obveza inzistirat ćemo na stjecanju novih koncesija, naročito u inozemstvu, i povećanju sposobnosti proizvodnje jer i to je jedna od ugovornih obveza koju je mađarski partner do sada zanemarivao. Inzistirat ću stoga kao premijer da se donese i provede strategija razvoja Ine s ambicioznim ciljevima u istraživanju, proizvodnji i rafinerijama.

A prilika za stjecanje novih koncesija ima, i hrvatska vlada kojoj ću ja biti na čelu osigurat će takvim aktivnostima svaku moguću podršku. Nedavno su predstavnici INA-e boravili u Iranu, u delagaciji koju je vodila predsjednica Republike, i koliko sam upoznat bili su iznimno dobro primljeni. Iran je pokazao velik interes za nastavak i proširenje suradnje s Inom upravo u dijelu istraživanja i proizvodnje. Takve prilike Ina mora realizirati.